

Title STEGAR OCH ARBETSBOCKAR				Identifier HMSS-325-000	
Document Type Anvisning	Relevant unit INOVYN Sverige	Verifier Work environment engineer	Approver HMS Manager	Revision 9	Valid to 2030-11-27

Syfte

Syftet med anvisningen är att beskriva hur arbete med stegar och arbetsbockar skall planeras och utföras på ett säkert sätt och för att minimera risken för olyckor.

Anvisningen beskriver även kravet på kontroll av utrustningen som skall användas.

Reglerna vid arbete från, samt underhåll och fortlöpande kontroll av, stegar och arbetsbockar regleras i Arbetsmiljöverkets föreskrift AFS 2023:11 7 kap.

Denna anvisning utgör endast ett komplement till föreskriften och reglerar vid lokal tillämpning av den.

Riskbedömning

Alla arbeten med stega, arbetsbock och plattformsstega skall riskbedömas.

Vid användning av stega skall detta framgå i utförd SJA.

Arbete från stega eller arbetsbock

- Undvik om möjligt arbete från stega eller arbetsbock
- Använd bara stega eller arbetsbock vid kortvariga, enkla, enstaka arbeten där det inte går att välja andra alternativ. Kortvariga arbeten kan vara byte av glödlampor, enklare smörjningsarbeten, enstaka monteringsarbeten.
- Vid arbete från stega ska man stå stadigt och det skall finnas möjlighet att hålla sig fast på ett säkert sätt i stegen.
- Vid arbete från arbetsbock skall man stå stadigt och kunna utföra arbetet säkert och stabilt från arbetsplattformen.
- Vid arbete från stega eller arbetsbock får endast verktyg eller utrustning användas som kan hanteras säkert från stegen eller arbetsbocken
- Endast en person åt gången får beträda en bärbar stega
- Stegen skall ha lämplig längd för sitt ändamål. Normalt skall arbetet kunna utföras från högst fjärde steget uppifrån räknat.
- Stegen eller arbetsbocken skall placeras på ett stadigt och stabilt underlag.
- Kontroll innan varje användning att stegen eller arbetsbocken är i ett funktionellt skick.

Använd inte stega eller arbetsbock:

- Om något skall hanteras med båda händerna (tex större maskiner som bormaskin)
- Om du skall hantera något som är tungt eller stort
- Om arbetsuppgiften kräver sidobelastning eller att man måste ta i med kraft

Säker användning

Vid arbete från lös stega behöver personlig fallskyddsutrustning inte användas förutsatt att alla villkor i punkterna nedan är uppfyllda:

- Endast enstaka arbeten utförs
- Stegen är kortare än 5 meter.
- Arbetet tar mindre än 15 minuter per steguppställning.
- Att arbetet kan utföras med en hand, och så att man håller sig fast i stegen med den andra handen.
- Båda händerna skall användas vid upp- och nedklättring på stega.
- Verktyg och liknande får ej bäras i händerna utan skall förvaras i väska

Title STEGAR OCH ARBETSBOCKAR				Identifier HMSS-325-000	
Document Type Anvisning	Relevant unit INOVYN Sverige	Verifier Anne-Louise Thäng	Approver Tommy Tengberg	Revision 9	Valid to 2030-11-27

Stegar och förankring

Följande typer av stegar får användas endast om de är stadgade eller förankrade.

- En stege som i rest läge, lutar mot en vägg eller liknande och är längre än 5 meter
- En fristående stege med plattform och knästöd och mer än 2 meters höjd till plattformen.
- Annan fristående stege som är högre än 3 m.

Förankring av stege kan ske i övre änden med ett rep, spännband eller liknande.

Stegvakt

Vid användandet av anliggande stege som är 2 meter eller högre skall stegvakt finnas.

Stegvakten skall stötta stegen hela tiden som arbete pågår för att undvika att stegen glider i väg eller tippar

Underhåll, fortlöpande kontroll och märkning

Stegar och arbetsbockar skall underhållas väl och fortlöpande kontrolleras.

Innan en stege/stegvagn/arbetsbock beträds skall en egenkontroll utföras så ingen skada finns på stegen.

Stegen, arbetsbocken eller plattformsstegen måste ALLTID vara märkt med årets årtal (klistermärke) för att få beträdas, denna märkning sitter bredvid stegens nummerskylt.

Saknar en stege, arbetsbock eller plattformsstege årets klistermärke eller är skadad skall detta rapporteras till stegansvarig omgående. Denna stege får ej brukas.

← Bild med stegnummer + kontrollmärke

Årlig kontroll

Stegar, arbetsbockar och plattformsstegar får inte användas om deras hållfasthet eller säkerhet är nedsatt. Kontroll av samtliga företagets stegar, arbetsbockar och plattformsstegar skall göras fortlöpande med ett intervall om längst 1 år.

Ansvar

Respektive avdelningschef ansvarar för numrering och registerhållning samt kontroll och underhåll av stegar, arbetsbockar och plattformsstegar.

Fast monterad lodrät stege. Lejdare

Fast monterad stege får användas som tillträdesled.

En fast monterad stege som är mer än 6 meter lång skall ha ett ryggskydd. *Ryggskyddet skall vara monterat ned till en höjd av 2,5 meter över marknivå eller annat plan.*

Title STEGAR OCH ARBETSBOCKAR				Identifier HMSS-325-000	
Document Type Anvisning	Relevant unit INOVYN Sverige	Verifier Anne-Louise Thäng	Approver Tommy Tengberg	Revision 9	Valid to 2030-11-27

Plattformsstege eller mobil trappstege med säkerhetsräcke

(Förväxla ej med mobil arbetsplattform som definieras som lyftanordning)

Arbete från plattformsstege eller mobil trappstege:

- Använd bara plattformsstege vid kortvariga, enkla, enstaka arbeten där det inte går att välja andra alternativ.
- Kontroll innan varje användning att plattformsstegen är i ett funktionellt skick.
- Vid arbete från plattformsstege skall man stå stadigt och kunna utföra arbetet säkert och stabilt från plattformen.
- Arbetet skall ske inifrån plattformen, klättra eller stå aldrig på säkerhetsräckena
- Klättra aldrig i eller ur plattformen via skyddsräckena
- Vid arbete från plattformsstege får endast verktyg eller utrustning användas som kan hanteras säkert från plattformen.
- En plattformsstege skall ha fasta räcken på tre sidor av plattformen och någon form av säkerhetsgrind (bom eller kedja) som markerar plattformens slut. Säkerhetsgrinden skall vara stängd när man befinner sig på plattformen
- Endast en person åt gången får arbeta från en plattformsstege
- Plattformsstegen skall placeras på ett stadigt och stabilt underlag.
- Hjulen skall alltid låsas innan plattformsstegen får beträdas
- Det finns inget krav på att använda personlig fallskyddsutrustning vid arbete från plattformsstege OM inte SJA för arbetet värderar att det är nödvändigt

Checklista för säker användning av stege, arbetsbock eller plattformsstege

Egenkontroll

Kontrollera stegen, arbetsbocken eller plattformsstegen före varje användning för skador, rost eller andra defekter. Kontrollera att alla delar är hela och funktionsdugliga. Glidskydden kan tex falla bort bli utslitna eller åldras. Stegpinnar kan ha sprickor, vara lösa eller böjda.

Placering

Ställ stegen, arbetsbocken eller plattformsstegen på ett stabilt, jämnt och plant underlag
Är stegen utrustad med hjul skall dessa låsas innan den beträds.

Lutning

En anliggande stege ska luta ca 75 grader. Använd armen för att mäta och justera in lutningen.

Säkerhet

Se till att stegen är förankrad för att undvika att den glider i väg.

Stegvakt kan vara nödvändigt vid vissa typer av arbeten och vid arbeten med en stege som är 2 meter eller längre.

Användning

Klättra och arbeta alltid vänd mot stegen. Använd båda händerna när du klättrar.

Var kritisk!

Anser du att arbetet med stege eller arbetsbock kan utföras på ett säkert. Eller ska en mera lämplig utrustning väljas.